

חיבוטי נעורים

מתוך: וידוי של פרפר, ממאת: יאנוש קורצ'אק, כתבים כרך ה, עמ' 141-140, 159
תרגום: אורי אורלב

26 בנובמבר.

ראיתי את זושיה.

האהבה לשעבר נהפכה לידידות אמת ולגעגועים מוזרים ומערפלים לגימיו שחלפו. אני מרגיש ריקנות משנה... האם האדם חי אף ורק כדי לאהב? אני יודע שכל עוד אהבתי, הייתי מאושר; למרות שהאהבה דומה לנרד המפיץ ניחוחות נהדרים ומענגים, קוציה בכל זאת דוקרים עד זוב דם.

"האשר הוא תקנה, והחלומות – אינם מתגשמים לעולם; ככל שניגביה האדם בחלומותיו כן ייטב לו, מפני שלעולם לא ישיגם וימשיך לשאף ולטפס, לחלם ולקוות" – אמר קרשבסקי ב"אבוס". אולי קבעתי לי רמה גבוהה מדי לאשר, לאידאול שלי, ומשום כך אינני מסוגל להיות מאושר? אני זוכר איך השבתי בתקופת הבחינות על הדברים הרבים שאעשה בחפשת הקיץ. אני זוכר, ששרטתי תכניות של פרפטים מובילה ערב הבחינות. אני זוכר, שהקדשתי ימים שלמים לאנציקלופדיה משנת 1763 ולאסוף פתגמים. מאה פעמים נתקפתי מחשבות של ספקנות וכפרה או לחלופין רצונות לערף רפורמות או חלומות ילדותיים אחרים. זנחתי את הטבע, כדי ללמוד צרפתית וזמן רב כל כך חפשתי ספר למועד עד שעבר לי החשק ללמוד. מפחיד אותי חסר ההתמדה שלי. אני מנסה ללמוד להתגבר על ה"אני" שלי, שותה תה בלי סכר, וגם התגברתי על ההרגל לכסס צפרניו ולשקר. בעקבות תקופת פעילות נלהבת מגיעה תמיד העצלות. אני רוצה להתגבר עליה. אין לי כוח. משנה. האם כך קורה תמיד ובכל דבר?

"חלשה לעתים רועה יצרים ודחפים; כוח מצטנו בשלנה ובהבנה סלחנית".

עלי להיות חזק!

אני אוהב, בוכה, סובל, דוה.
משתולל, רוגש, מורד, משתגע.
ללא תקנה, ובכל זאת... מקנה.

25 באפריל

התחלתי את היום ברחצה מקדקד ראשי ועד לכפות רגלי; היה רצוי אלו נהגתי כך בכל יום, מפני שאני מזיע, מה שמעיד על חלשה. אני רוצה להיות, לאהב, להיות מאושר. לזער, לזער, אל השדות וכרי הדשא, לרוץ אל תוך מי פלג ביער! לצלל ולהשתהות מתחת לפני המים עד כלות הנשימה. אחר כך לרוץ על פני החול, לשכב בשמש על הדשא, לעצם את העיניים ולא לחשב על שום דבר, על שום כלום, על שום כלום! ואחר כך לבכות בזרועות האהובה.

אני מתגעגע לבחינות בחסר סבלנות כמו ילד קטן, בשמחה מהולה בדאגה. אני מתגעגע ללילות ללא שנה המקדשים ללמוד קדחתני, כשהמחשבה אינה פנויה לתעות והלב- להתגעגע.

מקק עבר על פני הרצפה. לא הרגתי אותו. מוזר איך נעצר, כאילו ממתין למכה. עלה בדעתי שאולי התגלגלה בו נפשו של מת, מטפסיכונה. אחר כך חשבתי, שאולי האביב הוציא אותו ממחבואו. המנורה – היא השמש בשבילו. אולי גם לתרקים יש תקוות משלהם כמו לבני האדם? והאם האדם אינו צור זעיר בעיני ענקים שאולי צופים בעולם מבעד למיקרוסקופ?...

הלואי שיהיו ארבעה שעורים במקום הקוץ, שלושה תלמידים ותלמידה אחת! אם יהיה לי כסף, אוכל לבקר לעתים קרובות בתאטרון.

ההרתי בקד, שלכל אדם היו צריכות להיות שתי משרות: אחת רוחנית ואחת גופנית. שר היה יכול להיות גם חיט, רופא או מהנדס היה יכול להיות נגר לשעה או שעתים. בשעת העבודה הגופנית כל אחד היה יכול לחשב, ושום מקצוע לא היה משפיל את כבוד האדם.

